

MÖTESANTECKNINGAR**Möte i Samverkansgrupp SKR - Lantmäteriet**

DATUM 2025-04-08, 09.00-11.45
PLATS TEAMS
DELTAGARE ANN-SOFIE ERIKSSON, SKR - ORDFÖRANDE
MARIKA STRÖM, LANTMÄTERIET, GEODATA
ANGELICA OSCARSSON-STRÖM, (REPR: KLM)
CHRISTINA THULIN, SKR
KENT FÄRDIG, (REPR. KFF)
MARTIN ANDRÉE, (REPR. ÖVRIGA KOMMUNER)
MALIN KLINTBORG, LANTMÄTERIET, GEODATA PUNKT 3 OCH 4
MARCUS YGEBY, LANTMÄTERIET, GEODATA
ARWID DAHLBERG, LANTMÄTERIET, FASTIGHETSILDNING
ANTON STAMPE, LANTMÄTERIET, FASTIGHETSILDNING
PATRIK RENFORS, SKR
LINDA HEDLUND, LANTMÄTERIET, FASTIGHETSILDNING - SEKRETERARE

1. Mötet öppnas

Patrik Renfors hälsar välkommen till mötet.

2. Föregående anteckningar

Frågor kring föregående möte hanteras under mötet.

3. Lantmäteriets regeringsuppdrag om Framtagande av en ny nationell strategisk plan för den samlade informationsförsörjningen inom geodataområdet**UPPDRAGET OCH GENOMFÖRANDET**

Lantmäteriet har efterfrågat regeringsuppdraget om Framtagande av en ny nationell strategisk plan för den samlade informationsförsörjningen inom geodataområdet. Bakgrunden är att hela Geodata står inför tuffa ekonomiska utmaningar men det finns stora möjligheter och förväntningar. Det finns även en stor ineffektivitet i den nationella hanteringen av geodata idag som skulle kunna elimineras om man bygger ekosystemet på digitala principer.

I den nationella strategiska planen för geodataområdet samverkar myndigheter och organisation som är representerade i Geodatarådet. Planen ska ge förslag på åtgärder som under 2026–2030 kan förbättra hur geodata produceras, tillgängliggörs, nyttjas och som stärker skyddet av Sveriges säkerhet

och informationssäkerhet. Planen kommer särskilt fokusera på transparenta prismodeller för avgiftshantering. I uppdraget ingår även att föreslå hur ansvar och finansiering kan och bör utvecklas.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet den 30 augusti. Arbetet är i gång och det sker workshops med kommuner samt nätverksgrupper samt att Geodatarådet intensifierat sitt arbete. Till arbetet har man även upphandlat en konsult som ser över frågor kopplat till finansiering.

SKR ser behov att man presenterar vad geodata är för att man ska förstå vilken fråga det är man behöver lösa.

Kommunerna lyfter även att de ser samma problematik med prismodellen över hela sektorn.

KOPPLINGAR TILL HVD OCH BAL-SAMVERKAN

Lantmäteriet informerar att man inte avser inte att lösa ut BAL enskilt utan att det ingår i ett större system för finansiering och ersättning. Kommunerna önskar att det förtydligas i kommunikationen.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRVÄNTNINGAR

Kommunerna önskar att man landar i en gemensam syn i planen även fast att det är ett uppdrag som gått till Lantmäteriet. I de fall kommunerna har en avvikande bild vill de att det ska framgå i rapporten.

4. Särskild händelse

NULÄGET

Lantmäteriet kraftsamlar med fokus på att utlämning av arkivakter ska ske skyndsamt, oberoende av om de lämnas ut manuellt eller via digitala tjänster, med målet om ett utlämnande inom 48 timmar. Innan tjänsterna kan öppnas behöver man säkra den information som finns i tjänsterna vilket nu sker genom dialoger med utpekade aktörer. Den nya prognosen för ett begränsat öppnande för offentliga aktörer är september-december 2025. Lantmäteriet informerar om att tjänsterna inte kommer vara desamma som innan begränsningen, det kommer vara delar som inte finns direktåtkomliga utan behöver granskas manuellt. Medlemmar i rådet lyfter problem med att de granskade filerna levereras i pdf-format vilket gör dem svåra att läsa och önskar föra en dialog med Lantmäteriet kring sina behov.

Lantmäteriet stärker granskningen och det har tillförts 30 miljoner kronor för 2025 i vårandringsbudgeten. Det ökade anslaget planeras att användas till teknikutveckling och rekrytering. Cirka 20 medarbetare rekryteras för att förstärka manuell sekretessgranskning innan utlämning av handlingar. Lantmäteriet har även möjliggjort för granskning av akter på tre till orter förutom Gävle samt stärkt med ytterligare personal till arbetsuppgiften.

Kommunerna lyfter att begränsningen skapar stora problem med att få tillgång akter och att det påverkar kommunerna. Kommunerna anser inte att 48 timmar kommer räcka utan det bör vara än kortare leveranstid. Lantmäteriet

har stor förståelse för att begränsningen påverkar hela sektorn och att det krävs nya anpassade arbetssätt. Det finns en informationssäkerhetsskuld och för att täppa de luckorna har det varit nödvändigt att vidta åtgärder i form av begränsningar.

Kommunernas lyfter att förtroendet för Lantmäteriet minskar och man upplever inte att det är en ärlig dialog. De påtalar att det är flera enskilda frågor där man inte upplever att Lantmäteriet agerar på egen hand och ger brisande information vilket skapar en frustration. Lantmäteriet framhåller att det inte finns en dold agenda och att det kommer ske dialoger med kommuner men till följd av att öppnandet har skjutits fram så har man även senarelagt dialogerna. Lantmäteriet betonar att de vill även få kännedom om i vilka frågor förtroendet brister.

För att möta det nya läget har Lantmäteriet tagit fram utbildningar. SKR har fått del av de digitala utbildningarna och kommer även erbjudas den fysiska utbildningen. SKR kommer därefter ta fram en utbildning till kommunerna som förväntas vara klar under hösten.

Lantmäteriet betonar att det inte är önskvärt att man begär ut alla sina akter utan att man endast begär ut den information som man faktiskt behöver. Om man efterfrågar för mycket kommer det driva upp kötiden och kommer skapa dubbla lagringsplatser som medför följdproblem. Kommunerna beskriver att de har varit restriktiva med att beställa akter utifrån att man sett att det snart ska öppnas men gör en bedömning att det kommer öka till följd av att öppnandet har skjutits fram. Kommunerna påtalar även att de inte kan genomföra de åtgärder som man tagit på sig gällande kvalitetsförbättringar utan tillgång till akter. Kommunerna behöver ha en fortsatt dialog med ansvarig för kvalitetsförbättring inom Lantmäteriet i frågan.

ARKENS FRAMTID

Kommunerna ställer frågan om hur man på sikt kommer fortsätta med ett gemensamt arkiv. Lantmäteriet svarar att frågan är ännu inte avgjord och man kommer fördjupa sig i frågan på sikt när tjänsterna är öppnade. Det finns fördelar och nackdelar med ett gemensamt arkiv. Kommunerna bör börja fundera över lösningar för förvaring lokalt eller centralt men det är en komplex fråga där man inte riktigt vet var man ska börja nysta. Det är även en fråga som tas upp i pågående regeringsuppdrag.

5. Kommunsamverkan

KFF SAMVERKAN OCH FRAMTIDEN

Som en följd av den begränsade tillgången till akter efter den särskilda händelsen stoppades alla KFF-beställningar. Lantmäteriet har nu gjort bedömningen att avtalen framöver inte kan tillämpas i sin nuvarande form och avtalen kommer att sägas upp. Lantmäteriet har även sedan en tid tillbaka gjort om sin interna hantering av mätjobb vilket gör att man har en bättre möjlighet att på egen hand hantera mätjobben. Antalet kommuner med KFF-avtal har minskat utifrån att det varit få beställningar och att det då är svårt att

upprätthålla kompetensen inom några av KFF-kommunerna. Lantmäteriet ser att det kan finnas behov av nya KFF-avtal framöver men de behöver då skrivas om för att möta de nya förutsättningarna.

Kommunerna framför att detta kommer påverka dem samt möjligheten till en smidig och effektiv samhällsbyggnadsprocess. Genom att man avslutar KFF-beställningarna ser man att det finns ett ökat behov av fler kommunala lantmäterier. Kommunerna är även kritiska till hanteringen och önskar att det sker en dialog innan Lantmäteriet gör ställningstaganden för att lyssna in andra parter bild. Kommunerna lyfter även att det borde finnas situationer där de kan utföra arbeten utan att ta del av arkivakter.

DRK-AVTALET, HUR MÅNGA HAR TECKNAT?

Ett nytt DRK-avtal är framtaget och har skickats ut till kommunerna. Hittills har cirka 90 kommuner har tecknat avtal. Parterna är överens om att det har varit en bra samverkan där man hittat konstruktiva lösningar. Avtalet är viktigt för att kommunerna ska ha en effektiv samhällsbyggnadsprocess och är efterfrågat hos kommunerna.

FASTIGHETSBILDNINGENS SAMVERKAN I SAMHÄLLSBYGGNADSPROCESSEN

Kommunerna efterfrågar vilket stöd Lantmäteriet kan ge kommunerna. Enligt Lantmäteriets instruktion får myndigheten bedriva uppdrag och rådgivning till kommuner men till följd av kompetensförsörjningsutmaningar har Lantmäteriet valt bort det. Lantmäteriet informerar att de har reviderat sin uppdragsverksamhet under det senaste året och har öppnat upp för vissa uppdrag mot kommunerna och tar gärna emot inspel på vad kommunerna vill ha stöd i. Kommunerna önskar att det kommuniceras vilket stöd Lantmäteriet kan ge kommunerna och framhåller att branschen har ett ansvar för att ta vara på kompetensen.

6. Övriga frågor

NYCKELTALSRAPPORTEN

En rapport för nyckeltal har tagits fram i samarbete mellan KLM, SKR och Lantmäteriet. Samarbetet har fungerat väl men man ser att det finns svårigheter med att jämföra verksamheterna. Rapporten visar att det finns liknande utmaningar med långa handläggningstider och Lantmäteriet samt kommunerna kommer ha en gemensam dialog om hur man kan korta handläggningstider samt den passiva tiden i ärenden. Redan nu pågår ett arbete i kommunerna med att dela erfarenheter.

7. Mötet avslutas

Ordförande tackar för ett bra möte, mötet avslutas.